

Het goede, schone en juiste

Paspoort

Leeftijd: 42

Woonplaats: Norg

Geboorteplaats: Leeuwarden

Boek dat iedereen uit de financiële wereld op zijn nachtkastje zou moeten hebben liggen: Bob Goudzwaard en Harry de Lange, *Genoeg van te veel, genoeg van te weinig*

Wat wilde u als kind later worden: als meisje verpleegster, maar dat heb ik snel uit mijn hoofd gezet

Website: www.duurzaamfinancieelmanagement.nl

Verstrooide professoren op geitenwollen sokken. Het klassieke beeld van de wetenschapper. Maar achter de muren van universiteit en hogeschool wordt vernieuwend en spannend onderzoek gedaan. Aansprekende wetenschappers vertellen in deze krant over hun werk. Vandaag: Margreet Boersma.

Door Esther van der Meer

Dapper

Het is bijna zover. Woensdag treedt Margreet Boersma (42) officieel aan als lector financieel duurzaam management op de Hanzehogeschool. Of ik de rede die ze zal uitspreken al gelezen heb, wil ze weten als we tegenover elkaar zitten op haar kamer in de Van Olstoren op het Zernikecomplex. Een ordelijke kamer met een opgeruimde tafel waar tijdens ons gesprek de boeken die ze noemt zich op zullen stapelen. En wat ik van haar lezing vond, vraagt ze als ik bevestigend knik.

Mijn antwoord: dapper.

Die rede begint namelijk zo: 'Dit lectoraat, genaamd Duurzaam Financieel Management, is gegrondvest in de visie dat we in de wereld het goede, het schone en het juiste moeten nastreven. Deze visie, deze *sehnsucht* naar een betere wereld, is de drijfveer achter het onderzoek van dit lectoraat.'

Het goede, het schone en het juiste. Het is wat om te verkondigen in de harde financiële wereld waar alles lijkt te draaien om geld, macht en nog meer geld. Boersma heeft er echter geen moeite mee die boodschap te brengen. "Je kunt vervallen in cynisme, negativiteit en mopperen op de wereld. Maar ik ben een idealist en een optimist. Als je niet vasthoudt aan je idealen wordt het leven vrij leeg. Ik heb niet de overtuiging dat ik de wereld in mijn eentje kan veranderen, maar ik kan wel proberen mijn steentje bij te dragen." Tegenover het Angelsaksische model van in zo kort mogelijke tijd zoveel mogelijk winst maken stelt ze een nieuwe manier van denken: "Ik ga laten zien dat er nieuwe mogelijkheden zijn die tot een betere wereld leiden. Er is een omschakeling nodig van de zucht naar materiële welvaart naar een streven naar geestelijke welvaart. Het is een kwestie van loslaten van het idee dat bezit ons gelukkig maakt."

Eenzame strijder

Voor wie dat zweverig vindt klinken, ze staat niet alleen. "Ik heb aan het begin van mijn carrière gewerkt bij PricewaterhouseCoop-

◀ Margreet Boersma is geen roepende meer in de woestijn. Foto: DvhN/Duncan Wijting

ers. Daar was geen ruimte voor mijn idealen. Maar ik merk dat de tijd verandert. De economische crisis is ontstaan door een kapitalistisch systeem dat hebzucht stimuleert. Wereldwijd dringt het besef door dat marktwerking niet zaligmakend is en dat er meer is dan financieel rendement en economische groei."

Ze is geen roepende in de woestijn, wil ze maar zeggen. "Toen ik aan dit lectoraat begon, dacht ik dat het lastig zou zijn om mijn verhaal over de bühne te brengen. Wat blijkt: heel veel mensen staan ervoor open. Initiatieven te over. Neem de Groene Zaak, een initiatief om duurzaam te ondernemen waar inmiddels 165 ondernemingen bij zijn aangesloten. Of het Groene Brein, een platform voor duurzame wetenschappers. Het leeft."

En het leeft ook in het Noorden, waar thema's als duurzame energie, duurzaam ouder worden en een duurzame samenleving hoog op de agenda staan van overheden, onderwijsinstellingen en onderzoekers. De benoeming van Boers-

ma sluit daarbij aan. Ze is de hogeschoolpendant van haar collega Boudewijn de Bruin, hoogleraar financiële ethiek aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Eigenbelang

Met haar lectoraat wil Boersma een bijdrage leveren bedrijven de stap te laten zetten naar duurzaam maatschappelijk ondernemen. Onderzoeken wat er nodig is om met oog voor werknemers en milieu toch een financieel gezond bedrijf in de benen te houden. "Het gaat er niet om dat je je eigen belang opzij zet, het gaat erom dat je ook oog hebt voor de behoeften van een ander. We willen laten zien dat het wat oplevert als je verder kijkt dan alleen naar winstmarges en efficiëntie."

De studenten van de Hanzehogeschool spelen daarbij een belangrijke rol. "Bij het instituut voor financieel economisch management leiden we financiële professionals op die aan de slag gaan in de controlling, als accountant, als fiscalisten, bij banken, verzekeraars, pensioenfondsen. In het

basisboek bedrijfseconomie leer je om te kijken naar cijfers: hoe behaal je een zo hoog mogelijke opbrengst en zo veel mogelijk winst tegen zo laag mogelijke kosten. Het is heel goed om ze dat te leren, maar we willen ze, meer dan vroeger, verder laten kijken. Ethiek staat nadrukkelijker op de agenda."

Ze haalt als voorbeeld een zorginstelling aan die moet bezuinigen. "Dan kun je een heleboel maatregelen bedenken, van zonnepanelen op het dak om de energierekening omlaag te krijgen tot het vastbinden van patiënten. Ik laat mijn studenten al die maatregelen niet alleen langs de financiële meetlat leggen, maar ook beoordelen op welzijn. Er zijn studenten die zo'n college veel te links vinden, maar er zijn er ook bij die geïnspireerd worden."

Schildpad

Uiteindelijk gaat het om keuzes maken. "Ik ga studenten niet vertellen wat ze moeten doen. Maar je kunt als afgestudeerde kiezen: bij wat voor bedrijf ga ik werken.

Je kunt ook proberen van binnenuit de bedrijfscultuur te veranderen. Neem een jonge vrouw als Celine Pessers, die houdt zich binnen ABNAMRO bezig met duurzaamheid, innovatie en de bank van de toekomst."

Een mooi verhaal, waar je graag in wilt geloven. En toch. Willen we wel veranderen? Bij een textiel fabriek in Bangladesh sterven honderden mensen omdat het gebouw aan geen enkele veiligheids-eis voldoet. Maar de westerse consument blijft gewoon bij Primark kopen omdat het er zo lekker goedkoop is.

Boersma: "Ik zeg niet dat het gemakkelijk is. Het is een langzaam proces. Een mooi beeld vind ik een schilderij van de Ark van Noach waarop je Noach ongeduldig ziet wachten op de schildpad. Verandering vraagt inzet en overtuigingskracht. En misschien zie ik het wel verkeerd en verandert er niets. Maar stil zitten en niets doen? Daar pas ik voor."